

BEKENDMAKING.

Ten gevolge van de te doene vernieuwing, zal de *Triemster Brug*, gelegen over de Trekvaart van Dockum naar Stroobos, in den weg van de Triemen naar Ondwoude, Westergeest, Kollum, enz., met den 12 dezer maand Junij, tot radere kennisgeving zijn afgesloten, voor de passage met ruijtuig en vee, terwijl voor de voertuigen daartoe de gelegenheid zal blijven bestaan, door middel van eene schuile. Leeuwarden, De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, den 10 Junij 1833. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, den 23 Mei. Ofschoon de beduchtheid voor eenen langeren duur van den oorlog met Egypten geneel verdwenen is, daar *Ibrahim* naar men zegt, zijnen terugmarsch reeds begonnen heeft, zoo is echter onze blik in de naaste toekomst niets minder dan helder. Nieuwe oorlogsgeruchten verspreiden hier groote ongerustheid; men vreest namelijk voor eene vredebreuk tusschen Rusland en Frankrijk en waar anders dan bij ons zou, in dat geval, het tooneel des oorlogs zijn! Er wordt namelijk verteld, dat de bij de Dardanellen verschenen Engelsch-Fransche vloot aan den kommandant der kasteelen aangekondigd heeft, dat zij bevel had de zee-enge door te zeilen en in geval van weigering of wederstand zich met geweld dien doortogt banen zou. Des niet te min, zegt men, heeft de Turksche kommandant verklaard, dat hij de doortocht aan de vloot niet mogt veroorloven. Hierop zou evenwel eene kleine Fransche goelet gewaagd hebben, den Hellespont in te loopen, doch was met een krachtadig vuur ontvangen geworden. — Hoe verre deze aangaven gegrond zijn, kan men dit oogenblik nog niet zekerheid te weten komen, doch uit verscheidene omstandigheden schijnt te blijken, dat zij niet geheel ongegrond zijn. Men verzekert stellig, dat graaf *Orloff* aan de Turksche regering de kategorische vordering heeft doen toekomen, om de invaart der Dardanellen aan elke vreemde krijgsmagt het koste wat het wilde te beletten. Het is nu de vraag, of de vereenigde eskaders zich met een weigerend antwoord vergenoegen zullen. — De tijdingen uit Bosnie zijn bij voortdoring verontrustend. — De pest maakt te Pera en Galata vorderingen. — De rust is hier niet gestoord geworden.

POLEN.

VAN DE GRENZEN, den 2 Junij. Te Warschau hebben weder verscheidene arrestatiën plaats gehad. De oplettendheid der politie is voornamelijk op voormalige Poolse officieren gericht; want er loopt een gerucht dat sommigen hunner gelooft hebben, om eenen moorddadigen aanslag tegen een verheven persoon te ondernemen. Prins *Paskewitsch* waakt met groote zorgvuldigheid voor de openbare rust; hij vreest voor geene storing derzelve, doch schijnt bezorgd over de vele rondloopende geruchten, die de poging van den een of anderen dweeper doen verwachten. Dweepzucht is steeds de gevaarlijkste vijand, wijl zij buiten het bereik der menschelijke berekeningen ligt en derhalve met alle voorzorgen spot. Verscheiden regimenten, die naar de grenzen verlegd geworden waren, zijn in de hoofdstad terug getrokken. Men zegt dat de bezetting van Warschau tot 32,000 man gebracht moet worden, ook beweert men op nieuw, dat de Keizer naar Warschau komen zal.

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 3 Junij. Heden nacht is, langs buitengewonen weg, het eerste berigt van het op den 27 der vorige maand te Hambach gebeurde, alhier ontvangen. Het daarbij vergoten bloed moet wederom de verblindende doemen betreuren van de hoofden der revolutionaire partij, die reeds zoo menig ongeluk over het gemeenschappelijke Vaderland gebracht heeft. Men is hier voor dergelijke tooneelen op andere punten van Duitschland bezorgd, doch weet dat de regering er op voorbereid zijn. De propaganda schijnt rusteloos aan de omverwerping aller gouvernementen te arbeiden; het is derhalve de pligt van deze laatste, om alle speciale belangen te laten rusten, en hunne oplettendheid voornamelijk op die woelingen te vestigen. In de daad zien wij ook, dat allengskens ieder twistpunt, waaruit de bewegings-partij eene groote verwarring verwachtte in der minne blygelegd wordt. Daarom laat het zich ook hopen, dat de Oostersche zaak weldra geheel vereffend zal zijn, en van dezelve niet meer gerept zal worden. Te Petersburg en ook te Parijs ziet men in, dat het de revolutie in de hand gewerkt ware, wanneer men, om ondergeschikte voorwerpen wilde strijden en het hoofdpunt, zelfbehoud, uit het oog verliezen. Men weet ook, dat het in geen deele de bedoeling der beide kabinetten is, een groot gewigt aan de eene of andere tusschen den Sultan en *Ibrahim*-Pacha zich opdoende vraag te hechten, en dat zij niets wenschen, dan den vrede in het Oosten spoedig hersteld te zien. Alle brieven uit Parijs zijn in dezen geest geschreven en naar men zegt blijft het Petersburger kabinet de stelligste verzekeringen geven, dat het slechts de herstelling der rust in het Turksche rijk verwacht, om zijre troepen terug te onbieden.

DUITSCHLAND.

NEURENBERG, den 9 Junij. In onzen *Correspondent* leest men eenen brief uit Berlijn van den 5den, in welken het leedwezen te kennen gegeven wordt, dat door de jongste kabinetts-order omtrent buitenlandsche studien ook het bezoeken der Heidelbergsche hoogeschool aan de Pruisische jongelingschap ontzegd geworden is; de schrijver betreurt zulks te meer, daar het, zegt hij, eene erkende daadzaak is, dat slechts twee personen dier universiteit, en deze nog niet eenmaal ingeschrevene akademie-burgers, aan de Frankforter onlusten deel genomen hebben.

ENGLAND.

LONDEN den 11 Junij. In het lagershuis werd gisteren avond de derde resolutie van den heer *Stanhly* voor de emancipatie der slaven bediscussieerd. De resolutie bevat hoofdzakelijk: „Dat alle personen, thans in slavernij verkeerende, de bevoegdheid hebben zich als arbeiders te laten inschrijven en daardoor de regten en voorregten te verwerven van vrije lieden, onderworpen aan de bepaling van onder zekere voorwaarden van hunne meesters en gedurende eenen door het parlement te bepalen tijd, te arbeiden.” Nadat onderscheidene amendementen voorgesteld waren, werd de resolutie met eene meerderheid van 282 stemmen aangenomen. — De heer *Stanley* stelde nu zijne vierde resolutie voor, betreffende de schadeloosstelling der West-Indische eigenaren, maar de zitting werd tot op dezen avond geadjourneerd.

Brieven van Oporto tot den 29 Mei berigten, dat die stad in eenen rustigen toestand was, dat *Salignac* op de aankomst van den *Manlius* met 400 man en leeftogt wachtte, om zijne snikkings ten einde te brengen tot het nemen van aanvallende maatregelen, en ook dat onderscheidene Fransche officieren Oporto verlaten hadden, onder anderen de generaal *Fromont*, hoewel men de oorzaak daarvan geenszins toeschrijft aan eenige ontevredenheid van dezen generaal jegens don *Pedro*.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10 Junij. Men verzekert dat de generaal *Coblet* den generaal *Merx* te Berlijn zal gaan vervangen, maar wie de plaats van den generaal bij het departement van buitenlandsche zaken vervullen zal, wordt niet gezegd.

Onze *Emancipation* blijft nog altijd hechten aan het denkbeeld dat de onderhandelingen tot een eindverdrag, niet te Londen, maar te Berlijn voortgezet zullen worden. Zie hier, zegt hij, de gemagtigden die men noemt, als aanstaande vertegenwoordigers der mogendheden, op het congres van Berlijn:

Voor Oosterrijk, den baron van *Binders van Kergelsteyn*.
Voor Pruisen, den Heer *Ancillon*, minister van buitenlandsche zaken.
Voor Rusland, den heer *Matuchewitsch*, vroeger gevolmagtigde bij de Londense conferentie.

Voor Frankrijk, den heer *Flahaut*, zoo Prins *Talleyrand* niet wel genoeg mogt zijn, om de reis van Londen naar Berlijn te doen.

Voor Engeland, den heer *Straffort Canning*, die Groot-Brittannië bij het congres zou vertegenwoordigen en na het teekenen van het eindverdrag naar zijne ambassade te Petersburg zou voorttrekken.

Voor Holland, den heer *Dedel*.

Voor België wordt niemand genoemd, dit nog minderjarig rijk zal dus waarschijnlijk door zijnen voogd Frankrijk en toezien den voogd Engeland vertegenwoordigd worden.

De *Emancipation* meent wijders dat deze onderhandelingen den 1 Augustus geopend zullen worden.

LUIK, den 10 Junij. Uit Maastricht wordt onder dagteekening van den 7 dezer geschreven, dat men er uit 's Gravenhage eene order ontvangen had, waarbij de invoer in Holland, zoo te water als te land van alle waren of voortbrengselen van Belgischen oorsprong, verboden wordt. De aan de inspectien der in- en uitgaande regten toegezonden instructien zijn zoodanig, dat de vorderingen naar den kant van Aken, noch in het gans, noch in het komee, transitu door Maastricht vervoerd mogen wor-

den. Er valt ongelukkig niet aan het wezenlijke van dezen maatregel te twijfelen. Dezelve maakt het duidelijk, hoe de Mogendheden, die het voorloopig verdrag van den 21 Mei geteekend hebben, de vrije vaart op de Maas verstaan, en dit is voorzeker nog niets meerder dan het voorspel, van hetgene men omtrent de toepassing van het Meintzer traaf te wachten heeft. Men moet er zich op verwachten, om zich op den stroom, die ons zoogenaamd opengesteld wordt, alle belemmeringen van regten en alle formaliteiten te zien opleggen, als de vrijeheid van de vaart geheel buiten werking zullen stellen. Het is alzoo dat het deplorabele gouvernement, hetwelk ons bestiert, ons wil bewijzen dat niet een der materiele voordeelen, aan het traktaat van 15 November verbonden, ons ontnomen kan worden.”

ANTWERPEN, den 11 Junij. De geweldige wind die hier sedert dezen morgen uit het zuiden waait, heeft al het zand der versch gemaakte straten, al het stof der kortelings weggenomen barrikaden met zulk eene kracht naar het dok gedreven, dat het ontschepen en verwerken der goederen aldaar nagenoeg onmogelijk was.

NEDERLANDEN.

BERGEN OP ZOOM, den 12 Junij. Heden morgen, ongeveer tien ure, is alhier met de stoomboot *de Moerdijk* aangekomen Zijne Excellentie de generaal der Infanterie baron *Chassé*, vergezeld van zijnen staf. Het was alhier, dat deze dappere verdiediger der citadel van Antwerpen wederom, na uit Fransche krijgsgevangenschap ontslagen te zijn, het eerst den Vaderlandschen bodem betrad. Daar hij uit hoofde van het stormachtige weder met de stoomboot *de Batavier*, welke hem uit Duinkerken had afgehaald te Vlissingen niet aan wal konde komen, is hij van die stoomboot, nabij het fort Bath, op de stoomboot *de Moerdijk* overgegaan, welke hem hier heeft aangebragt. Zijne Exc. de luterant-generaal baron van *der Capellen*, opperbevelhebber dezer vesting, heeft Zijne Exc. buiten de Waterpoort aan den Ham ontvangen. De vreugde en de belangstelling zoo der militairen als der burgers was algemeen, en werd op allerhande wijze aan den dag gelegd. Indien het weder zulks niet verhinderd had, zou de grijze held nog plegtiger zijn ingehaald geworden, daar de schippersgezellen het voornemen hadden, Zijne Exc. met de vlaggen en wimpels der schepen te ontvangen, hageen thans door den hevigen wind niet doenlijk was.

's GRAVENHAGE, den 11 Junij. In de bijeenkomst der Tweede Kamer van heden is beraadslaagd over het voorstel van den heer van *Nes*, strekkende om den Koning bij een adres te verzoeken, dat voortaan de uitgaven voor ieder departement van algemeen bestuur, welke volgens art. 127 der grondwet, een afzonderlijk hoofdstuk der algemeene begrooting uitmaken, ook bij eene afzonderlijke voordragt van wet aan de Staten-generaal voorgesteld worden. Na eenige discussie is zulks met 24 tegen 21 stemmen verworpen.

Van den 12den. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de centrale afdeling verslag gedaan op de zeven ontwerpen van wet tot wijziging van het vierde Boek van het Burgerlijk Wetboek, waaromtrent de beraadslagingen aan de orde van den dag gesteld zijn op morgen ten half één ure.

Vervolgens zijn de beraadslagingen gehouden over het ontwerp van wet tot beschikbaarstelling van oorlogs-credieten tot 1 November aanstaande.

Z. Exc. de Minister van Financien, in de vergadering tegenwoordig, heeft de beraadslaging geopend met te verklaren, dat er eenige misvatting scheen plaats te vinden ten aanzien van de antwoorden door de Regering gegeven op de bedenkingen tegen dit ontwerp uitgebragt. Daarna konden noch staatkundige beschouwingen voorkomen, noch de zucht der Regering uit ontleend worden, om de tegenwoordige oorlogs-uitgaven te bestendigen. Dit lag geenszins in de bedoeling des stellers dezer antwoorden, die door Z. Exc. zelf waren vervaardigd, en dit was ook geenszins de wil des Konings toen hij Z. Exc. last gaf deze antwoorden op te stellen. Z. Exc. zeide, dat het eenige doel dat men zich voorgesteld had was, om de Kamer, op de meest bescheidene wijze en met de grootste omzigtigheid, te doen gevoelen, dat de staatkundige verhouding met België en de toestand van dat land verboden de gevoelens der Regering breedvoeriger te ontvouwen. De bekendheid die zij omtrent de innerlijke gesteldheid van dat ongelukkige land draagt, hebben haar belet, om de maat en wijze aan de kamer mede te deelen, waarop men bezuinigen in de oorlogs-uitgaven zal daastellen en reeds werkelijk dagelijks vaststelt, en waarvan de uitkomsten niet in de toekomst maar ten huldigen dage zullen worden ingeogst. De Regering is niet alleen gezind, om aan het verlanen van de Kamer te voldoen, maar werkelijk voldoet zij aan aller wensch, om alles te vernindere en in te krimpen wat slechts geschieden kan, en dat alleen overwegende zwaarigheden beletten in eene diepere ontwikkeling van staatkundigen aard te treden.

Ten bewijze dat de Regering reeds aanwilt om bezuinigen in te voeren, zeide Z. Exc. dat men het oog moet vestigen op de handelingen der Regering, ten gevolge waarvan zoo vele dapperen weder op den vaderlandschen grond terug gekeerd zijn, dat men moest letten op zoo vele schepen en matrozen, aan handel en visscherij terug gegeven; aan zoo vele kostbare stoomvaartuigen, welke reeds zijn afgedankt, terwijl vaartuigen van minder aloo naar derzelver oorspronkelijke bestemming zijn terug gegaan; dat men voorts moest letten op de bevelen welke reeds daar zijn om noch voor wapenen, noch voor kleeding, meer een enkelen cent uit te geven, maar alle noodzakelijke behoeften uit de reserve-magazijnen aan te vullen; op de gegevene bevelen om zich geene subsistentien meer in diezelfde hooge mate als hiertoe aan te schaffen; Z. Exc. kan daarenboven de verzekering geven, dat er een onderzoek wordt bewerkstelligd, hoe op eene ordentelijke en doelmatige wijze de strijd-krachten kunnen worden, verminderd, met in achthouding en behartiging van de belangen van den staat; het politieke geschilpunt zou Z. Exc., na dit te hebben aangevoerd, niet verder behandelen.

Vóór het ontwerp hebben vervolgens het woord gevoerd de heeren: *Frots*, *Corver-Hoofst*, *Quintus*, van *Hemert*, de *Bordes*, de *Jonge* en *Dunker-Curtius*, welke alle de noodzakelijkheid hebben doen inzien, om aan de Regering de beslissing over te laten, over het al dan niet geradene, om op dit oogenblik reeds zoodanige bezuinigen en verminderingen bij het leger in te voeren, als men veronderstellen kan, dat het gevolg van den gesloten wapenstilstand zijn zal. Zij waren deswege door de gegevene inlichtingen van den Minister van Financien alletzins gerust gesteld. Te gelijkertijd deden zij ook zien, dat wij voorzigtigheid behoorden in acht te nemen, wilde men onze vijanden juist niet van den provisionelen toestand gebruik zien maken, om ons te overvallen en ten gronde te rigten. Vertrouwen op de Regering was nog ten huidige dage een voorname pligt, en indien er werkelijk minder geld uitgegeven mocht worden, dan te thans beschikbaar te stellen sommen, dan zou voorzeker de Regering daarvan geen onnuttig gebruik maken.

Een ander gevoelen werd door de heeren van *Reenen*, *Schimmelpenninck*, *Fockema*, *Luijben*, van *Nes*, van *Sijtzama* en van *der Gronden* voorgestaan, die het ontwerp, om redenen, in en buiten hetzelve gelegen, bestreden.

Tegen de rentebetaling voor België, hoe onbillijk ook op zich zelve, had men niets in te brengen, maar de credieten voor Oorlog en Marine moesten, vooral na dat de Minister van Financien zelf erkend had, dat er bezuinigen werden ingevoerd, vermindert worden b. v. voor twee maanden, enz. Maar 17 miljoenen gulden voor oorlog te verleen, niettegenstaande er een wapenstilstand was gesloten, tengevolge waarvan geene aanvallen dezer zijds konden plaats hebben; en niettegenstaande de omstandigheden, waarvoor zij in het eerste zijn toegestaan, veranderd zijn: dit konde men nimmer toestemmen. Zeer veel heeft men gesproken over de aanwending van de meerdere sommen, dan de behoeften strekken, en krachtig hebben zich sommigen voor de noodzakelijkheid doen hooren, om het leger op den voet van vrede terug te brengen, de Schutterijen naar huis te zenden, van Landstorm en Reserve-Schutterijen niet meer te gewagen, en de Vrijwilligers te ontslaan, zich verzekerd houdende, dat bij het ontstaan van dezelfde omstandigheden, als waartoe zij opgeroepen waren en te wapen zijn gesnel, zij even spoedig weder de wapenen zouden aangorden.

Eenigen hebben zich ook over den tragen gang der diplomatie, de noodzakelijkheid van het teekenen van een eind-verdrag, en het onbestemde van het voorloopige verdrag uitgelaten.

In omvraag gebracht zijnde is het ontwerp aangenomen geworden met 28 tegen 19 stemmen.

Van den 13den. Bij de Tweede Kamer is heden, in tegenwoordigheid van den minister van justitie, beraadslaagd over de zeven ontwerpen tot wijziging der zeventiende, uitmakende het vierde boek van het burgerlijk wetboek, handelende van schrift en verjaring. De zeven titels betreffen: 1 van bewijs in het algemeen, 2 van schriftelijk bewijs, 3 van bewijs door getuigen, 4 van vermoedens, 5 van bekentenis, 6 van den gerechtelijken eed, 7 van verjaring, en alle deze ontwerpen zijn zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangekomen, uitgezonderd het zevende, of laatste, waartegen

de heer van Reenen eenige aanmerkingen gemaakt heeft, daar hij er den tijd niet meende in te vinden, waarop de verjaring een aanvang nam. De heer de Jonge heeft het regendeel beweerd, waarop ook die titel met algemeene stemmen, uitgenomen die van den heer van Reenen, werd aangenomen.

De voorzitter het voorstel van den heer van Reenen, tot intrekking der schatkist-bijzettingen, naar de afdelingen willende verzenden, heeft de heer van Dam van Isselt daarop aangemerkt, dat het hem voorkwam dat dit voorstel, ten gevolge der gisteren door den minister van financiën gegevene verzekering, dat er geene schatkistbijzettingen meer zouden worden in omloop gebracht, en bij de ondoelmatigheid om het in 's lands schatkist overschietende geld reeds nu tot andere einden, dan waartoe het verstrekt is, aan te wenden, was komen te vervallen, en hij den voorsteller verzocht hetzelfde ter zijde te willen stellen. De heer van Reenen zich aan het verlangen der kamer onderwerpende, en het voorstel van den heer van Dam algemeene ondersteuning vindende, zoo werd besloten aan het voorstel vooreerst geen verder gevolg te geven.

En werd daarna de zitting tot nadere bijeenroeping gescheiden. Sommigen spreken er van, dat de zitting zou worden gesloten, maar Zr. Ms. bedoelingen daaromtrent zijn tot dus verre onbekend. Dit is echter zeker, dat de werkzaamheden voor geëindigd worden gehouden, en vele leden de residentie bereids hebben verlaten.

Volgens de daaromtrent bestaende verordeningen, zullen in de onderscheidene provincies des Rijks, in de eerste dagen van de maand Juli, de vergaderingen der Provinciale Staten worden gehouden. Aan dezelve is, volgens art. 144 der nog bestaende Grondwet, opgedragen het verkiezen van Leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waarvan, naar luid van art. 82 der Grondwet, jaarlijks een derde deel uitvalt. In dit jaar vallen er 17, en in 1834 en 1835, telken keere 19 Leden uit, welke aan eene herziening zijn onderworpen, of door andere Leden, waarvoor anderen kunnen worden gekozen, moeten worden vervangen.

De 17 Leden, welke dit jaar afsteden, zijn de navolgende: Noord-Brabant: Mr. P. A. van Meeuwen en Mr. A. J. Ingenhousz. Gelderland: Mr. J. Weerts en Mr. H. J. Dyckmeester. Holland: Mr. W. J. Junius van Hemert, J. J. Wickevoort-Crommelin, Jhr. D. van Forest, (welk Lid, gelijk men weet, in April jl. is overleden,) Mr. F. Frets, H. Baron Collot d'Escury van Heineoord, Jhr. G. G. Clifford en Jhr. O. Repelaer van Molenaarsgraaf. Zeeland: Mr. J. G. Hinlopen. Utrecht: Mr. J. G. van Nes. Vriesland: A. A. van Boelens. Overijssel: Mr. F. Lemker en Mr. A. Sandberg. Groningen: Mr. Tamme Sykens.

Van den 15den. Het sluiten van een voorloopig traktaat met Frankrijk en Engeland, de terugkomst onzer brave krijgslieden uit St. Omer, het ontslaan uit het embargo van onze koopvaardij-schepen, alle deze heugelijke tijdingen hebben alhier de publieke aandacht genoegzaam geheel tot zich getrokken, zoo dat men van de plotselings opgekome reise van Z. K. H. den Prins Frederik der Nederlanden naar Berlijn, veel minder heeft gesproken, dan anders wel het geval zoude zijn geweest. Sedert eenige dagen komt men er echter weder op terug, doch ofschoon men er niets met genoegzame zekerheid van hoort zeggen, zoo schijnt men in het algemeen er over eens te zijn, dat die reis eene diplomatieke strekking heeft en in verband zoude staan met de onderhandelingen over de Hollandsch-Belgische kwestie. Ook verneemt men, dat Z. K. H. tegen den 20 dezer maand weder alhier terug wordt verwacht en dat de onderhandelingen, die er te Berlijn schijnen gehouden te worden omtrent de voorbehoudingen der Noordsche Hoven bij de erkenning van België, eenige hoop zouden geven dat men spoedig tot het sluiten van een eindtraktaat zal kunnen overgaan. Althans lieden, die doorgaans wel onderrigt zijn, schijnen meer en meer aan eene spoedige afdoening te gelooven.

HAARLEM, den 14 Junij. Sedert eenigen tijd wordt hier ter stede gearbeid aan de oprigting eener katoen-fabriek, bestemd om ten deele te voorzien in de behoeften van den Nederlandschen handel voor de markten van Java. De eigenaar is de heer Thomas Wilson, welke te voren eene dergelijke fabriek te Stalle, niet verre van Brussel, had gevestigd, doch wiens bloeiende irriging in de eerste dagen van het schandelijk oproer van 1830 door het gemeen is vernield en verbrand. Men verneemt met genoegen, dat de heer Wilson hoop voedt van zijne werkzaamheden tegen het einde van het loopende jaar te zullen kunnen beginnen.

GRONINGEN, den 13 Junij. Het navolgende is ons geworden van den vreeselijken brand, die de veenkolonie Zevenhuizen bij de Leek getroffen heeft.

Op Dingsdag en Woensdag, zijnde den 11 en 12 dezer, heeft eene verschrikkelijke ramp de ingezetenen van de Zevenhuizen en de veeneigenaren van de Leek en elders getroffen. Door de langdurige droogte daartoe bijzonder geschikt, was ieder arbeider en kleine verveener sedert langen tijd druk bezig geweest, om in de veenen op de Zevenhuizen het veld te branden, om daarin boekweit te zaaijen en te verbouwen (iets, hetgene tot aan den langsten dag voortduurt), toen op Dingsdag, den 11den, ongeveer des namiddags ten 2 ure, na eene donderbui zonder regen, een hevigen wind zich verhief, die spoedig tot eenen storm aangroeide, en die overal, al op een terrein van min of meer 4 uren, te gelijken tijd het aanwezige vuur zoodanig aanblies, dat door de drooge heide en andere ontvlambare gewassen als het ware in een oogenblik het geheele veen met al den voorhanden zijnde oud en nieuw gegraven turf en bagger in lichte laaije vlammen stond en een aantal huizen mede ontstak en verteerde. Alles wat vlugten konde, vlugtte, om eene plek, waar de brand niet woedde, op te zoeken, en droeg men vrouwen en kinderen door de wijken, alles achterlatende, om het leven te redden.

Door den wind voortgestuwd, naderde de brand ten vijf ure de dorpen de Leek en Tolbert zoo nabij, dat men begon te vreezen dezelve niet te kunnen behouden en de inwoners van de Leek hunne goederen ter berging paktten. Gelukkig echter keerde men toen het vuur van twee watermolens, die, in het veld staande, het water naar de Zevenhuizen opmalen, en aan derzelver behoud mag men het bijna dank weten, dat het dorp de Leek bewaard is gebleven.

Den geheelen nacht was de hemel in gloed en door de vlam en den rook donker rood gekleurd, toen ongeveer ten 4 ure in den morgen van den 12den, en door vermindering van brandbare stof, en door eene regenbui de brand eenigzins bedaarde, en men hoop begon te scheppen, met hulp van elders, denzelven meester te kunnen worden. Deze hulp daagde spoedig op, door de zorg van den heer gouverneur dezer Provincie, die, door den Burgemeester van de Leek verwittigd, in persoon met 3 spuiten en bijbehorende spuitgasten ten 5 ure 's morgens opdaagde en met welke men de zorgelijkste branden bluschte. Door vermindering van den wind en het vallen van regen was het grootste gevaar des namiddags geweken, zoodat de te hulp gekomene spuiten en lieden des avonds weder konden vertrekken.

Onder de ingezetenen, die door hunne hulpvaardigheid hebben uitgemaakt, moet men vooral tellen een aanzienlijk getal burgerdochteren van de Leek, die met volharding en den loffelijksten ijver gedurende verscheidene uren den brand mede hebben helpen bluschen.

De schade is nog niet te begrooten, hoewel dezelve veilig op meer dan honderd duizend gulden kan worden geschat. Min of meer 70 huizen, 4 of 5 schepen, en een onberekenbaar aantal dagwerken turf en stobben bagger zijn eene prooi der vlammen geworden. Ongelukkig hebben (voor zoo verre men nu weet) 2 personen zich niet kunnen redden en zijn door den brand verschoeid, terwijl 3 andere zoodanig zijn gebrand, dat men aan het behoud van hun leven twijfelt.

Door dit ongeluk zijn thans meer dan 2000 arbeidslieden zonder brood en gedeeltelijk zonder huisvesting en dekfel, terwijl de verveeners, ten minste velen, niet in staat zijn, om hunlieden andermaal werk te verschaffen, te meer wijl de tijd daartoe verstreken is.

Het is dan te hopen, dat er van 's Rijkswege — zijnde men van des heeren Gouverneurs medewerking daartoe verzekerd, hebbende Zijn H. E. G. alles in persoon bezigtigd en opgenomen — en door vrijwillige bijdragen van elken ingezetenen in het lot dezer rampspoedigen worde voorzien; wordende een ieder vriendelijk aangespoord, om iets, hetzij geld, kleederen of voedsel, ter leniging bij te dragen; zullende ter rigtige bedeeeling commissien worden aangesteld; hoewel men voorhands zijne giften aan den heer Burgemeester van de Leek kan inzendjen.

In de Groninger Wilp, gemeente Marum, zijn, naar men verneemt, 10 huizen en alle turf en oagger afgebrand.

Soortgelijke ramp heeft ook ten zelfden tijd plaats gehad aan het nieuwe Stads Kanaal, langs de limite van deze provincie, naar den kant van Drenthe.

Omstreeks den middag, bij het plotseling opkomen van een' sterken zuidwesten wind, is op ongeveer dertig verschillende punten genoegzaam te gelijken tijd brand ontstaan, veroorzaakt door het veenbranden tot de kultuur van boekweit, hoofdzakelijk in de provincie Drenthe, maar ook hier en daar in deze provincie langs het Stads Kanaal, met uitzondering alleen van een enkel geval, namelijk, dat de brand ontstond uit onvoorzigtigheid, doordien de veenarbeiders op den veengrond vuur hadden aangelegd tot het koken van water en hetwelk zij bij het opkomen van den sterken wind niet hebben kunnen lesschen, zoodat bij een' ontzettenden brand op het Drentsch territoir eene aanzienlijke oppervlakte in volle vlam stond, van achter het huis Barreveld tot en met de veenen van de gemeente Onstwedde.

Ongeveer 1700 dagwerken turf, toebehoorende aan de ingezetenen van de Wildervank, zijn verbrand, zoo ook het klaphuis bij den 2den mond van de markt van Gieten, in eigendom toebehoorende aan de stad Groningen, en bewoond geweest door Aildert Freerks Slim, die zich met zijn gezin ter naauwernood uit de vlammen heeft gered, onder achterlating van alles wat hij bezat; daar ter plaatse is tot op het water afgebrand een nieuw tjalkschip, geladen met turf; de nieuwe klaphuis is mede gedeeltelijk in brand geraakt; ook het dennenbosch, toebehoorende aan de stad Groningen, heeft schade geleden. De schade, door dezen brand veroorzaakt, heeft zich in meerder en mindere mate uitgestrekt over de gemeenten Oude Pekela, Nieuwe Pekela, Veendam, Onstwedde, Wedde en de Meeden.

Men weet nog niet, of bij dezen brand ook menschen zijn omgekomen.

PEKELA, den 13 Junij. Schrikbare en ten hoogste nadeeling was voor onze veenkolonie de dag en de daarop volgende nacht van eergisteren.

Een hevige en aanhoudende storm uit het zuid-westen deed het hier en daar in de boekweit-velden nog in het verborgen smokende vuur ontwakken; en daar alle veenen zijn bijna al de hooge veenen en dalgronden in de beide gemeenten Oude- en Nieuwe Pekela, en het belende gehucht Hoorn (gemeente Wedde), door het vernielende vuur overgelopen, en de zoo groote voorraad van oude en ook meestendeels alle nieuwe turf is eene prooi der vlammen geworden! Tevens is bijna al de in de veenen gezai-de boekweit verteerd; zelfs is van eene menigte roggeakkers en bouwten niet alle de vrucht, maar ook het land zelve zeer beschadigd geworden.

De huizen, welke dicht aan de veenen staan, zijn met moeite behouden; doch verscheidene, door de armoedigste klasse bewoond, veenhutten zijn eene prooi der vlammen geworden. De oudste menschen zegt niet zoo een verschrikkelijk brand. Het vuur vloog 100 tot 200 schreden ver, en waar het nederviel ontstond dadelijk nieuwe brand en nieuwe verwoesting; terwijl de algemeene welwillendheid bijna niet tegen deze vuurwoede vermogt. Het is te verwonderen, dat slechts één mensch het leven er bij verloren heeft, zijnde een meisje van 16 jaren, wonende in de Oude Pekela, hetwelk den volgenden dag geheel onafbaar werd weder gevonden. Verblijft is het echter voor den menschevriend te vernemen, dat het in dezen zoo bangen en akeligen nacht niet aan menschen ontbrak, die niet alleen uitmunten in getrouwe pligtsbetrachting ter blussching van den brand en ter berging van goederen, maar die het ook niet mangelde aan de zulken, die het gevaar van eigen leven, dat van anderen behouden hebben. — Op het naburige staats kanaal moet de veenbrand ook geweldig gewoed hebben en de daardoor veroorzaakte schade niet minder groot en aanzienlijk zijn.

LEEUWARDEN, den 12 Junij. Gepasseerden Maandag heeft er groote parade in het kamp te Oirschot plaats gehad, en hebben de troepen voor Z. K. H. den Veld-maarschalk gedefileerd. De divisie bijna uit schutter-korpsen zamengesteld, was in winterjagers gekleed, en zag er zeer ordelijk uit. De, tot de divisie behorende batterij veld-artillerie, onder bevel van den kapitein Singendonck en de Noord-Brabandsche jagers waren bij de parade tegenwoordig.

De Opperbevelhebber, die over de gunstige staat van dit legerkorps zeer te vreden scheen, heeft zich, na afloop der parade, met de troepen, die alstoen ongewapend bataillongewijze voor het front geschaard zijn geworden, minzaam onderhouden, en hun regt hartelijk toegesproken.

Hoogstdezelve is met onbeschrijfelijk veel gaestdrift toegejuicht geworden, en overal waar de Prins zich vertoonde verhief zich een algemeen hurrah!

In het kamp bij Rijen is bereids aan de vrijwilligers bij de jager-bataillons onbepaald verlof gegeven. — Naar men verneemt zal dergelijk verlof worden verleend aan al de vrijwilligers; alsmede een min of meer langdurig verlof aan de miliciens van de liggings van 1826, 1827 en 1828; en aan een gedeelte (zoo men zegt, een derde) der dienstplichtige schutters.

Van onderscheidene kanten verneemt men dat de storm der vorige week, veel schade heeft aangerigt. Ook in het kamp bij Rijen heeft men het onaangename hiervan, vooral door het verschrikkelijk stuiven van het zand, in hooge mate ondervonden. Geheele wolken van stuif-zand bedekte het kamp en drong tot in de gesloten loodsen en tenten door, waardoor de troepen veel hebben te lijden gehad.

Op den hoek van Holland is in dezen vorm een smak verongelukt, waarbij vijf menschen zouden zijn omgekomen.

Uit Zwolle wordt van den 13 dezer gemeld. Gepasseerden Dingsdag heeft eraande Dedemsvaart, gemeente Nieuwleuzen en Avereest, een verschrikkelijken brand plaats gehad, waardoor eenige huizen, doch wel voornamelijk eene aanzienlijke hoeveelheid turf, waarvan men de waarde nog niet kan berekenen, eene prooi der vlammen zijn geworden.

Het volgende wordt onder dagteekening van den 12 Junij uit Assen gemeld:

Volgens de tot nu toe ingekomen berichten heeft zich de geweldige brand, welke gedurende den afgelopen nacht van hier in het oosten is waargenomen, grootendeels bepaald tot veen- en turfbrand in de veenderijen onder de gemeenten Gieten en Anla.

Men meldt nog slechts van het verbranden van twee huizen en één met turf geladen schip, daar echter, ná het afzenden dier berichten, de brand in veen en turf nog voortduurde en de geweldige wind nog steeds aanhoudt, vrees men voor meerder ongelukken; terwijl het reeds zeker schijnt, dat de hoeveelheid verbrande turf zeer groot is. Ook in deze gemeente is weder aanmerkelijke brand geweest in het veen en in een dennenbosch van bijzondere personen; door de onvermoeide inspanning echter van een groot aantal onzer ingezetenen zijn de vlammen beteugeld en is het bedoelde dennenbosch grootendeels behouden gebleven.

Men wil dat de schade op de Smilde en Norg door het vuur aangerigt, minder groot zijn, als men zich had voorgesteld.

MENGELEWERK.

MARTENA-STATE TE CORNJUM.

Met leedwezen ziet gewis elke Fries bijna jaarlijks het meer en meer verdwijnen van die achtbare adellijke Stinsen, welke voortaan in zoo groot — thans in zoo gering aantal onze provincie versieren. — Als zoo vele gedenteekenen uit de eerwaardige oudheid, staan zij nog daar, die overblijven uit de roemvolle tijden der vaderen, welke der eeuwen geweld overleefden, en die zelfs als kenteekenen van den smaak en de bouwde van het tijdperk hunner geboorte, onzen eerbied en belangstelling tot zich trekken, welke verhoogd wordt, naarmate zij het toneel waren van groote gebeurtenissen en edele daden, die zij in onzen geest terugroepen. Zoo zag wij binnen weinige jaren eenige dezer gestichten te niere gaan: het sterke Nieuw Botnia te Franeker, het schoone Hania te IJlst, het prachtige Liauckama te Sexbierum, het oude Holdinga te Anjum, Orona te Menaldum, Rania te Blessum, waarbij wij Klein Lankum, zoo beroemd door den grooten CAMPER, nog zouden kunnen voegen — allen bezweken voor den vernielenden tand des tijds. Zoo zien wij Abbinga-State te Huizum, weleer de zetel van dit, gelijk later de woonplaats van zoo vele aanzienlijke geslachten, thans, sinds de dood van derzelver achtenswaardige bewoonster, geheel verlaten, zonder dat iemand zich harer schijnt aan te trekken; en waartoe is deze schoone plaats thans vervallen? Maar, zoo er eene Stins in gansch Friesland is, die aanspraak maakt, neen, die recht heeft op de eerbied van een dankbaar nageslacht; — zoo er eene is, die het hart door grootsche herinneringen aan edele bedrijven boeit; — zoo er eene is, waarvan wij de instandhouding zouden wenschen — het is MARTENA-STATE te Cornjum.

De ramp, het geslacht, waardoor zij het laatst bewoond werd, getroffen, schijnt thans derzelver verkoop noodzakelijk te hebben gemaakt, gelijk uit de aankondiging daarvan algemeen bekend is. Zoo zeer wij dat wenschen, dat deze schoone State in het duurzaam bezit eener waardige familie moge geraken, — zoo zeer (wij bekenen het gaarne) sidderen wij op het denkbeeld, dat deze eerbiedwaardige plaats het lot zoo veler andere Stinsen zoude treffen, en der vernieling ter proefje worden overgegeven. De overtuiging van hare hooge waarde drong ons, om, bij gelegenheid van gezegden verkoop, onze landgenooten op het belang dat zij inboezemt, opletend te maken, — hun de herinneringen mede te deelen, waardoor zij onze achting in zoo ruime mate verdient; — en van hen, kan het zijn, de poging tot het behoud van deze State eens, als de woonplaats van den nooit verzezen Staatsman, Hield en Geleerde, DUCO MARTENA, het brandpunt, de hartader der Friesche Vrijheid, af te smeeken. Wij vertrouwen voor deze onze poging de verschooning onzer vaderlandlievende landgenooten niet te behoeven in te roepen. Waarlijk, zoo de liefde tot het Vaderland het roersel onzer daden, de drijfveer tot alle deugd zij, wie zal dan koel en onverschillig kunnen zijn, omtrent een' man, dien de vaderen, naast God, als de redder van dat Vaderland eerbiedigden? — Gewis, zoo onze heide, zoo onze geestdrift voor de eer dezes braven vurig is, zij is evenwel nog te overblijven, om ons tot het besef van zijne volle waarde te kunnen opheffen, en onze verpligting aan dezen echten Vader des Vaderlands naar waarde te gevoelen.

De letterkundige herinneringen aan de beroemde woonplaats van den grooten Hoofd-her Muiderd, verknocht, hadden voor eenige uren, door den ijver van een aantal Hollandsche geleerden, het behoud, de voorkoming van de afbraak, dier plaats ten gevolge. Zullen de Friezen, anders zoo naarstig op hunnen volksroem, dan eene mindere zucht voor het behoud van de woonplaats des grooten MARTENA's aan den dag leggen? Dit willen wij niet hopen, maar alles goeds van haar verwachten. Ter zake dan.

Wij noemden Martena-State eene schoone plaats. Geheel in het hoog geboornete verscholen, zal menig wandelaar soms Cornjum bezoeken, zonder nog het slot gezien te hebben, dat dit dorp tot sieraad verstrekt, en waaraan het welligt deszelfs opkomst is verschuldigd, daar de Kerk door de MARTENA's werd gesticht, en binnen de cingel der State is gelegen. Maar volgt hij de land, die naar dezelve leidt; treedt hij het breede voorplein op — hoe vindt hij zich verrast, wanneer hij daar eensklaps de deftige Stins voor zich ziet, en bijna getroffen wordt, door hare fraaije ligging en buitengewone bouwde. De breede gracht, de huizinge en erf omringende, en zich verre voor dezelve naar een fraai oprijzend terras uitstrekkende, — de oude straatgeboomen, die het voorplein overschadwen, en voor meer dan honderd jaren

door de hand van den beroemden Jr. EDOUARD VAN BURMANIA, die ook op deze State geboren werd, zijn geplant (1); — het schoone aan de overzijde des waters opgaand geboorte: — alles doet op het eerste gezicht eene verbazende uitwerking. Het gebouw zelf, welks overdekte ingang op pijlaren rust, verplaatst ons al dadelijk bij de intrede van den overwelfden en beschilderden gang als in eene vroegere eeuw, hoe veel de veranderde smak der tijden het inwendige der vertrekken, zoowel als het uitwendige des geheels, 't welk vroeger van grooteren omvang was, heeft veranderd. Tijdens wij het genoegen hadden het gebouw te bezichtigen, vonden wij, onder vele andere bijzonderheden, in de groote zaal eene schoone verzameling portretten van de aanzienlijke personen, die dit slot eens bewoonden, waaronder die van DUCCO MARTENA en zijne vrouw TRIJN UNEMA, die moedige manin, onze aandacht en stille bewondering tot zich trokken.

Wie en wat deze MARTENA eens voor Friesland was; — wáárdoor hij den lof, dien wij hem boven toebrogen, verdiende, en den eerbied voor deze zijne woonplaats verwierf en als haar eigendom heiligde — dit willen wij onze lezers kortelijk herinneren.

Hij leefde en werkte in het tijdperk, dat de tachtig jaren volgehouden strijd der Nederlanders tegen Spanje zag aanvangen (1530 — 1605). Ontbrandde in het hart der landzaten de edelste zucht, om hunne vertreden regten, hunne Vrijheid in de Godsdiens en den burgerstaat, tegen het misbruikte oppergezag te handhaven en dit alle gehoorzaamheid te weigeren; de Friezen deelden in dezen opstand op eene wijze, hunner erkende zucht voor vrijheid en onafhankelijkheid, hunner aloude moed en krijgsdeugd waardig. Boven alles toch zoo de strijd van een krachtvol volk ter verdediging van deszelfs ware, niet gewaande, regten, een voor de menschheid verheven taferel oplevert, dan is het dat wij dit tijdperk een der belangrijkste uit onze geschiedenis achten. Leiden 420 Nederlandsche Edelen (uit de zeventien provincien) door hun Verbond en hunne Smeekschriften in 1565 de grondzuil, waarop het staatsgebouw werd opgetrokken, hoogst opmerkelijk is daaronder het verbazend groot aantal van 108 Friezen (uit deze ééne provincie), die door het teekenen des Verbonds hunnen ijver voor de goede zaak bewezen. „Onder deeze” ('t zijn de woorden van GABBEMA) „blonk uit, als de maan by mindere lichten, dien dapperen handhaaver van de Friessche vryheid Doko Martena, gesproeten uit een oud geenslag, en in alle vrye konsten en krijkskunde uitgeleert.” Als hooft, steun en aanvoerder was het Martena-State (als de vroegere woonplaats van den waardigen KEMPO MARTENA, schrijver van het beroemde Landboek van Friesland, reeds vermaard), waarop hij met hen vergaderingen hield, ter beraming der middelen, om hunne vrijheidslievende ondernemingen te volvoeren; en het was alzo binnen de wanden van dit gebouw, dat de eed, de heilige eed gehoord werd, dat zij 's lands regten en vrijheid zouden vasthouden of daarmede omkomen. Toen hunne pogingen van de zijde der Spaanschen zulke hevige tegenkantingen ontmoetten, was het deze State, waarop MARTENA zes weken lang door den vijand werd belegerd; en, schoon nevens zijne wakkere Vrouw en Zoon, JAN, slechts dertig man ter zijner verdediging bij zich hebbende, hem eindelijk tot den aftogt dwong (2). — Hij was het, die zonder vrees voor gevaar de regten zijns volks bleef voorsaan, — die kloekmoedig, als Staatsman en Held, zoo te lande als ter zee, zijn Vaderland tegen de woede der dwinglandij beschermde, en daarvoor, onbaatzuchtig, goed en bloed, zijne eigene bezittingen, en zelfs die van twee zijner broederen, door hem geerfd, voor de zaak der Vrijheid opofferde; uit welken hoofde de Staten van Holland bij die van Friesland aandrongen, om hem eenige schadevergoeding te geven. — Naar gelang de nood klom, rees zijn moed. Had hij zich tegen het invoeren des nieuwen Bisdoms manmoedig verzet, — door de rondborstigste taal tegen den Spaanschen Stadhouder AREMBERG het regt der ingeborenen op de regering gehandhaafd, en alzo het geven van zoo veel gezag aan vreemdelingen tegengegaan, — zag hij zich van zoo velen zijner bondgenooten verlaten, daar meer dan 70 dier Edelen in 1567 uit Friesland moesten vlugten: — MARTENA bezweek niet; hij bleef en — tot verwondering van velen — ongemoeid; hij bleef, om voor Friesland te zijn, wat Prins WILLEM voor Holland en de overige provincien was: de steun, het vertrouwen, de hulp van den diepgezonden Staat. Het was deze, zijne doorluchtige vriend en beschermer, die, toen MARTENA zich eindelijk, in 1572, tot behoud zijns levens gedrongen zag het Vaderland te verlaten, hem als *Admiraal* het opperbevel van eene Vloot op de Zuiderzee toevertrouwde. Ook in deze betrekking, gelijk in zijne ondernemingen te lande, evenaarde zijn beleid en zijne dapperheid zijne onverwrikbare trouw en onbezweken ijver. In het Vaderland wedergekeerd, was en bleef hij in al zijne betrekkingen, als: *Lid der Gedeputeerde Staten, Drossaard van Harlingen, Grietman van Barradeel, Lid van den regerenden Landraad*, een der zuilen van de ontlukende Vrijheid, aan wier kunde, ijver en trouw de Friezen hunne verlossing hadden te danken. Ja, van zoo groot belang werd zijn persoon geschat, dat, toen hij zich in 1580 met een legertje te *Sloten* bevond, door de overmagt van den veraderlijken RENNEBERG overvallen, van de zijnen verlaten werd, en alzo te *Balk* in 's vijands handen viel, voor duizend Dukaten (uit 's Lands kas voorgeschooten) werd gelost. — Hoe uitlokkend dit onderwerp ter breedvoeriger behandeling ook zij — voor ons tegenwoordig doel moeten wij ons bekorten. Nog een gerulm aantal jaren had MARTENA het geluk, zijne landgenooten, onder het gevestigd Stadhouderlijk bewind van den braven WILLEM LODERWIJK VAN NASSAU, de vruchten zijner belangeloze bemoelingen te zien genieten. Zijne laatste dagen op *Martena-huis* te *Leeuwarden* (3) doorbrengende, overleed hij aldaar den 11 November 1605. De *Galileërkerk* ontving zijn stoffelijk deel ter ruste; — ter ruste na een leven rusteloos aan de edelste belangen der menschheid gewijd; — een leven, dat hem onvergankelijke eer en de dankbare nagedachtenis aller Friezen deed verwerven.

Nooit mogen wij, mijne landgenooten! de verdiensten dezes waarlijk grooten mans, en die zijner mede-verbondene Edelen, vergeten. Nooit worde zijne Stins, de plaats waar zoo belangrijk een verbond werd gesloten, der vernielingszucht dezer eeuw ten buit. — Blijf dan, achtbaar Geslacht! nog een gelijk aantal eeuwen, als reeds over uwen kruin rolden, 't geweld des tijds trotseren; — blijf het sieraad der Friezen, gelijk eenmaal uw doorluchtige bewoner het sieraad der Friezen was; — en breng met zijnen naam den roem zijner deugd tot het verste nageslacht over.

W. E.

OP DE HEUGELIJKE TERUGKOMST DER NEDERLANDSCHE GEVANGENEN UIT FRANKRIJK.

Zijt welkom, Neêrlands dappre Zonen!
Uit band en boei van 't vloekverbond,
Dat U, bij huichlend eerbetoonen,
Naar 't moeder-erf des oproers zond! —

(1) Aangaande dezen braven Staatsman en Geleerde zie men J. SCHELTEMA, *Staatk. Nederland*, I, 191. Het fraai in marmer gehouwen, door hem zelve vervaardigd, *Grafschrift*, dat voor 1795 in de Kerk te *Cornjum* was geplaatst, bevindt zich thans op deze State.

(2) Deze bijzonderheid vonden wij bij geen' onzer Geschiedschrijvers vermeld. Het is eene ons medegedeelde overlevering uit den mond van eene latere achtenswaardige bewoonster, *Mevrouwe Douarière van U. J. VAN SIXMA, geboren R. J. A. VAN BURMANIA.*

(3) Dit gebouw, ten deele nog aanwezig, stond op de breedzijde van de *Nieuwstad*, nevens de, naar onzen Held dusgenoemde, *Ducco Martena-pijp*. In de 14de eeuw gebouwd, en door hem in 1552 bijna vernieuwd, bestond het (volgens oude Platte gronden der Stad) uit twee vleugels, van welke de oostelijke thans nog door *Mijnvrouw de Wed. Looxma* wordt bewoond, zijnde de westelijke in 1721 in de tegenwoordige koopmanshuizinge, op den hoek der *Hania-steeg*, veranderd. Tusschen deze zijgebouwen was (ter plaatse van het huidige hek en uitbouwsel aan het nog bestaande gedeelte) het voorplein, aan welks einde, in den oosthoek, een' toren oprees, die ten deele nog zichtbaar is. Naast denzelfden was de voorpoort of de ingang in het, deels nog bestaande, hoofdgebouw, 't welk in de breedte achter de beide genoemde vleugels langs strekte, met welke het gemeenschap had. Dat het groote gebouw der voormalige Kazern, hoewel onmiddellijk aan den tuin palende, tot de Stins behoord hebbe, lijdt bedenking, dewijl hetzelfde blijkbaar van eene latere bouwde is, en tot 's Lands Ammunitiehuis schijnt gebouwd te zijn, ofschoon het ook den naam droeg van het *Engelch huis*. — Ook op dit *Martena-huis* (welks gezigt ons dagelijks aan den grooten man herinnert) vergaderden de Bondgenooten meermalen met elkander. Volgens eene oude overlevering zoude de brug of pijp voor hetzelfde, haren naam ontleend hebben, van eenen opzogt, welke, ter zake der Vrijheid, door de gezamenlijke Edelen, met MARTENA aan het hoofd, over dezelve zoude geschied zijn. — Zijn beroemd geslacht met hem in de mannelijke linie uitstervende, kwam *Martena-huis* in dat der *HANIA's*, waarvan drie tot de verbondene Edelen behoord hadden, en 't welk te *Weidum* was gevestigd. Volgens de *Genealogia Aijttana* in de *Analecta Belgica* van HOIJNCK VAN PAPENDRECHT werd hetzelfde in de 17de eeuw bewoond door WATZE HANIA, een beroemd Genees- en Heelkundige. Vanhier de benaming van *Hania-steeg*. Later was het de woning van 's Lands Ammunitie-meester.

Het, die het leven des waardigen mans nader willen leeren kennen, verwijzen wij naar de volgende werken: J. W. TE WATER, *Verbond der Edelen*, III, 92; J. SCHELTEMA, *Staatk. Nederl.*, II, 72; N. G. VAN KAMPEN, *Vad. Karakterkunde*, I, 344; O. Z. VAN HAREN, *de Geuzen*, 24ste Zang en Aant.; WINSEMUS, *Chronijk*, fol. 526 — 638; GABBEMA, *Verhaal van Leeuwarden*, bl. 533, en anderen.

Doch, hoe de snoodheid U veratiet,
Van uit ons dankbaar hart, rukte U haar helmagt niet.

't Moge aller Braven hart vereeren,
Nu 't blij geschal door Neêrland rulscht,
Nu elk, om strijd, bij 't wederkeeren,
Zijn hand klemt om uw' heldenvuist;
Nu onze opregte hulde U toont,
Dat gij d'U heiligen grond, — uw Neêrland weer bewoont.

Zijt welkom! — Neêrlands heldenglorie
Weergalmt door U aan 't verste strand:
Gij schenkt een blad aan 's Lands historie,
Tot eeuw'gen roem van 't Vaderland.
De wereld leez' dit blad en leer':
Wat kracht de deugd bezit al trapt geweld haar neer.

Zijt welkom, — Gij, die 't ijend woeden,
In de oproerkoorts éerst hebt gestuit!
Gij zondt, om Neêrlands erf te boeden,
Op 't snoodst verraad uw donder uit,
En Antwerps vuurgloed toonde aan de aard',
Dat Neêrland wel verschoont, maar nooit uit lafheid spaart.

Zijt welkom! — nakroost van de Ruiter!
Wiens roem zoo schiltrend voor U blonk,
Toen, na getergde wraak, de muiter
Vernederd aan uw voeten zonk, —
Zie aan dit graf, wat hij verwerft,
Die als VAN SPEYK hier leeft, die als VAN SPEYK hier sterft!

Zijt welkom, — die voor werelddwingren,
Voor Gallen, in het stof niet kroop,
Maar bliksems hen op 't hoofd dorst slingren,
Ten aanzien van 't verbaasde Euroop:
Het veelvoud van 's bestokers magt
Wijst U de glorie toe, den palm uw leeuwenkracht.

Ja, welkom, Gij, die onverschrokken
Zoo lang dien vuurgloed hebt weerstaan!
Mijn God! zelfs de afgrond voelt de schokken,
Wen 's monsters mull was opgegaan:
Maar feller wrekend wierd uw vuur,
Hoe meer de vijand naakte aan d'afgebeukten muur.

Zijt welkom, — onverwonnen dappren!
Tot U zelfs de eer den strijd verbiedt:
Tot zóó lang doet ge glansrijk wappren
't U heilig vaan, maar langer niet. —
Nu geeft gij Alva's trotsch Kasteel, —
Neen! rookend puin en gruls zij de eerloosheid ten deel.

Zijt welkom, — Gij ten bult geworden,
Schoon vrede U met haar schild bedekt!
Beschaafde Gallen...! neen...! als horden,
Hebt ge U met schande en vloek bedekt:
Maar heil U, Neêrlands heldenteelt!
Dat U als balling 't regt en zalige onschuld streelt.

Zijt welkom! — voelt U vriendlijk koken!
't Is Neêrlands maagd: — ziet heur gelaat
Als heerlijk morgenpurper blozen,
Terwijl zij zeegnend voor U staat:
Nu, Dappren! klink' weer 't blij hoezee!
Een VADERLAND groet U — en groet zijn held CHASSÉ!

12 Junij 1833.

R. K.

Professor VAN KAMPEN te Amsterdam, heeft een boekje uitgegeven, bevattende twee door hem in de Maatschappij. *Felix Meritis* en *Tot Nut van 't Algemeen* gedane voordrachten, en is getiteld: *DE INVLOED VAN NEDERLAND OP HET OVERIGE EUROPA*. Des Schrijvers bedoeling was om zijne Landgenooten opletend te maken op den invloed, welke hun voorgelicht op onderscheidene wijze, en in meer dan één opzigt, ten goede op Europa heeft uitgeoefend, niet om de krijgszucht aantevuren, die verlangen mogt tegen twee der magtigste Mogendheden van Europa op te treden. Hij beweert dat de vereeniging met België voor ons bestaan geenszins noodzakelijk is, en bewijst het nadeel daarvan ook in vroeger tijd.

Het Handelsblad van den 20 en 21 Mei geeft een uitvoerig en gunstig Verslag van dit stukje, getuigende van de Historiekennis des Schrijvers, en het is ook zeer aanbevelenswaardig als eene aangename, nuttige en zaakrijke lectuur.

De Districts-Commissie te Leeuwarden, brengt ter kennis van de Ingezetenen dezer Stad, dat de *Collecte* ten behoeve van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende dienst in de Nederlanden, volgens hare advertentien van den 30 April en 7 Mei ll., op morgen Woensdag den 19 Junij op de gewone wijze, langs de huizen alhier zal plaats hebben. *Namens de Districts-Commissie voord.*,
Leeuwarden, den 18 Junij 1833. PIER ZEPER, Secretaris.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat door haar, zal geveild worden:

Te Amsterdam, op Woensdag den 19 Junij 1833:

23265 Balen Java... } KOFFIJ, liggende aldaar.

4600 Dito Sumatra } KOFFIJ, liggende te Rotterdam.

Te Rotterdam, op Vrijdag den 21 Junij 1833:

17361 Balen Java... } KOFFIJ, liggende te Rotterdam.

4400 Dito Sumatra } KOFFIJ, liggende te Rotterdam.

3554 Dito Java KOFFIJ, liggende te Dordrecht.

De Maatschappij geeft bij deze aankondiging de verzekering, dat zij, vóór hare gewone Najaarsveilingen, geen andere Koffij dan de bovengemelde partijen aan de markt zal brengen.

De Monsters zullen op den 22 dezer verkrijgbaar zijn, en de Notdien met de Veilconditien in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, den 17 Mei 1833. G. SCHIMMELPENNINCK, President.
De CLERCQ, Directeur fungerend Secretaris.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie verwittigt de Stemgerechtigde Deelhouders, dat, ingevolge het grste der artikelen van overeenkomst, de in de Vergadering van Commissarissen goedgekeurde Baians over het achtste boekjaar, geëindigd zijnde met ultimo December 1832, van den 15 tot en met den 29 Junij aanstaande, voor hen ter visie zal liggen, ter Secretarie van de Directie te Amsterdam, bij de Agenten der Maatschappij te Rotterdam, Dordrecht en Middelburg; aan het lokaal der Kamer van Koophandel en Fabrijken, te Leijden, en op het Raadhuis der stad 's Gravenhage.

Amsterdam, den 8 Junij 1833. G. SCHIMMELPENNINCK, President.
De CLERCQ, Directeur fungerend Secretaris.

* * Getrouwd:
Woudsend,
den 1 Junij 1833. I. A. ZOETHOUT, en
I. J. A. OSENGA.

* * Getrouwd:
Sneek,
den 9 Junij 1833. D. J. BAKKER, en
S. H. NAPJUS.

* * Ondertrouwd:
Heerenveen,
den 9 Junij 1833. J. HOUWINK, en
P. J. WESTRA.

* * Getrouwd:
Akkrum,
den 13 Junij 1833. G. J. BOETJE,
Doopsgezind Predikant te Woudsend, en
E. H. KUIPERS.

* * Getrouwd:
L. SCHUKKING, Predikant te Zuidwold in Drenthe, en
A. POPPE.
Wolvega, den 16 Junij 1833.

Familie en Vrienden gelieven deze algemeene kennisgeving tevens als bijzonder aang. te merken.

Getrouwd: Leeuwarden, den 17 Junij 1833. J. L. VAN SLOTERDIJCK, en C. A. ANDREË.

Heden beviel van eenen Zoon, MARIA CHRISTINA ZAALBERG, geliefde Echtgenoot van Harlingen, den 15 Junij 1833. J. DU SAAR, Predikant.

Mijne geliefde Echtgenoot KATHARINA ELIZABETH MESTINGH, beviel heden morgen voorspoedig van eene DOCHTER. K. KLEIN, Predikant.

Heden avond om 9 uur overleed tot mijne innige droefheid, aan eene uiterende ziekte, mijne dierbare Echtgenoot, TRIJNTJE S. ELSINGA, in den jeugdigen leeftijd van 33 jaren en 2 maanden, na eene Echrverbintenis van 13 jaren en 7 maanden, mij nalatende 5 kinderen; de hoop dat zij dit leven met een beter zal verwisseld hebben, lenigt mijne smart. WIJBE J. LOJENGA.

Oldeboorn, den 4 Junij 1833. PS. Deze is dienende tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Heden overleed onze hartelijk geliefde veel belovende en ouderlooze Kleinzoon, PAULUS, in den nog jeugdigen ouderdom van slechts tien en een tweede jaren, een hevig roodvonk en slechts eene koorts, maakte binnen den tijd van drie dagen een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven, nadat hij voor acht weken de begrafenis van zijnen besten Vader had bijgewoond. Volgens gebruik geven wij van dit voor ons smartelijk verlies kennis aan Familie en Bekenden. Weidum, den 6 Junij 1833. JACOB TJAARDA.

Heden ontsiep zeer zacht, mijne geliefde Dochter, MARGARETHA CATHARINA, in den ouderdom van vijf en twintig jaren en zeven maanden. Eene uiterende ziekte maakte een einde aan haar voor mij en mijne kinderen zoo dierbaar leven. Franeker, den 8 Junij 1833. REINER FONTEIN.

Heden overleed tot mine en mijner kinderen bittere droefheid, mijn teeder geliefde Echtgenoot, JOHANNES CAMMENGA, in den ouderdom van ruim 60 jaren, na eene genoegelijke Echtvereeniging van 32½ jaren. Leeuwarden, den 10 Junij 1833. TRIJNTJE WIJBS, Wed. JOH. CAMMENGA.

Heden overleed mijn Zoon JOHANNES WIJBRANDUS WILHELMUS WENS, in leven Advokaat en Notaris te Sappemeer, in den ouderdom van drie en dertig jaren en twee maanden, aan de gevolgen eener longtering, nalatende twee onmondige Kinderen. Dienende tot kennisgeving aan Nabestaanden en bijzondere Vrienden. Van brieven van rouwbeklag verzoek ik verschoond te blijven. Sappemeer, den 11 Junij 1833. J. H. WENS, gep. Kapitein.

Heden namiddag vier uur overleed, tot mijne droefheid mijn beminde Man, HENDRIK RENIER HEMPENIUS, in den ouderdom van circa 76 jaren na eene echtvereeniging van ruim elf jaren. Dockum, den 12 Junij 1833. EKE J. BEEKMANS, Wed. H. R. HEMPENIUS.

Heden namiddag overleed tot onze bittere smart, ons teeder geliefde Dochtertje, JOHANNA, ons den 20 April ll. geboren; wij mogten haar slechts 5 weken langer dan onze THEODORA bezitten. Buitenpost, den 13 Junij 1833. Mede uit naam van deszelfs Zoon en Kleinkinderen. C. W. WIJCHGRAM, H. C. C. WIJCHGRAM, geb. KNOTTNERUS.

Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, door het berigt dat mijn dierbare Echtgenoot JAN CORNELIS TEVES, op den 10 Februarij ll. als Kapitein aan boord van het Schip de Maas, op deszelfs terugreize van Batavia naar Rotterdam in de Indische Zee was overleden, slechts den ouderdom van circa 36 jaren bereikt hebbende. Diep betreurt ik, met mijne vier Kinderen, den braven Echtgenoot en zorgdragenen Vader. Strekkende deze tot communicatie aan Familie en Bekenden, van wiens deelneming ik mij ten vollen verzekerd houde, ook zonder brieven van rouwbeklag mijne droefheid te vermeederen. Harlingen, den 15 Junij 1833. M. VAN SLOOTEN, Weduwe J. C. TEVES.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 14 Junij 1833, f 25 : 50. De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge f 178 : 50 het Last. — Tarwe f 7 : 50 de Muide.

PRESCOURANT DER EFFECTEN.

Table with columns for 'NEDERLANDEN', 'FRANKRIJK', 'ENGLAND', 'SPANJE', 'NAPELS', 'RUSSLAND', 'DANEMARKE', 'BRAZILIEN', 'GRIEKEN'. Rows list various financial instruments like 'Werkel. Schuld', 'Dito dito', 'Uitgestelde Schuld', etc., with corresponding values and percentages.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, in net openbaar, aan de minstaannemende, aan te besteden, de levering van: Zes en veertig ROKKEN, Vier en zeventig PANTALONS, en Honderd SCHACOTS, ten dienste der Schutterij aldaar.

Die hieraan gading maakt, kome op Dingsdag den 25 Junij e. k., ten Raadhuis dezer Stad, alwaar, van heden af, de Condities van aanbesteding, ter lezing, en de Modellen, waarnaar het een en ander zal moeten worden aangemaakt, ter bezigtiging, zullen liggen tot den dag der aanbesteding toe. Leeuwarden, den 17 Junij 1833. Burgemeester en Wethouders voornoemd, PIER ZEPER, Ter ordonnantie van deszelve, M. S. DE WAL.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL, roepen mits deze op, tegen Zaterdag den 22 Junij 1833, des namiddags ten 4 ure, in de Kerk van den dorpe Tjummarm, de Florenpligtigen van dat dorp, ten einde: 1º. Te beraadslagen en te besluiten over de noodzakelijke reparatie aan de Brug, de Hauerdazijl genaamd, gelegen te Tjummarm; en 2º. Twee Gecommitteerden over gedachte Brug te benoemen. Sexbierum, den 8 Junij 1833. Grietman en Assessoren voornoemd, SIXMA VAN HEEMSTRA, Ter ordonnantie van deszelve, P. STEENSMA, Secret. ad interim.

De Notaris J. ALBARDA, Hz., te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 21 Junij 1833, ten huize van de Weduwe Elzinga, buiten de Wirdumerpoort, bij Leeuwarden, des namiddags ten 4 ure, verkoopen: Den TOP of GRASGEWAS van zekere drie bunder 30 v. roede 69 v. el uitmuntend Greidland, gelegen aan de Vaart van af de Popebrug tot Schilkampen onder Leeuwarden. — Dadelijk daarna zal het NIEUW GRAS ter zelfder tijd worden verhuurd. Uit de hand TE KOOP: Een KOFKE, zeer geschikt tot Aardappelvaren, lang en over steven 11 el 76 streep, wijd 3 el 124 streep, hol naar rato; met Zeil en meer Fok, staande en liggende Plaats; laatst bevaren door Tjitsje Ouwe van der Veen. Te Veer bevragen bij O. J. VAN DER VEEN, bij de Postmargepijp te Leeuwarden.

Belangrijk Boelgoed te Akkrum.

MR. GERARD DE WAAL, Procureur te Heerenveen, is voornemens, als hebbende van zijne Principalen, ten overstaan van den Duurwaarder JURJ PAUBERG, te Nubhaske, op Dingsdag den 18 Junij 1833, des voormiddags ten ure precies, ten huize van den Kastelein Kinder Brouwer, te Akkrum, bij boelgoed te verkoopen: Een uitmuntend BOERENREEUW en BESLAG, bestaande hoofzakelijk in ruim veertig stuks Hoornbeesten, een Sder, een Paard, eerige Kalver-Schape; voorts Hooiwagens, Chais, diverse koperen en houten Aden, Karn koperen hoep, Molkenvaten, Kaaspeis, benevens zoodanige verdere Goederen welke tot eene complete Boerderij zijn behoorende, en alsdan ter verkoop te worden gepresenteerd.

De Notaris W. KUIJPERS, te Vrouwen-Parochie, zal, op navolgende de plaatsen, bij boelgoed op credit verkoopen, als: 1. Op Woensdag den 19 Junij 1833, ten 3 ure na den middag, ten huize van A. Dijkstra, in den Zuidhoek onder Vrouwen-Parochie, den TOP of het HOI van circa 20 bunder Lands, gelegen bij gemelde Huizinge, toebehoorende aan de Weduwe Kooistra.

2. Op Donderdag den 20 Junij 1833, ten 3 ure na den middag, op het Land en de bijgelegene Huizinge, den TOP of het HOI van ruim 7½ bunder Lands, gelegen aan den Hoogendijk in den Zuidhoek onder Vrouwen-Parochie, toebehoorende aan Erven D. M. Koopmans; en alsdan verders het NIEUWGRAS van gemeld Land.

3. Op Zaterdag den 22 Junij 1833, ten 3 ure na den middag, ten huize van S. Buren, nabij Beetgum onder Vrouwen-Parochie: a. Den TOP of het HOI van ruim 5½ bunder Lands, in de Beetgumer Burewel gelegen onder Vrouwen-Parochie. b. De te veld staande WINTERGARST van circa 3½ bunder, en de te veld staande ROGGE van ruim 14 bunder Lands, gelegen nabij Beetgum onder Vrouwen-Parochie, toebehoorende aan de Weduwe Pieter J. de Hienstra.

De Notaris O. B. OEBERUS, te Sint Anna Parochie, zal, op Donderdag den 20 Junij 1833, des namiddags ten drie ure, op de Plaats zelve, bij boelgoed, presenteren te verkoopen: Het HOI of GRASGEWAS van ongeveer 7 bunder Lands, behoorende tot Zathe en Landen van Jan Cornelis de Vries Erven, gelegen in den Zuidhoek van nabij Vrouwen Parochie, en tevens verhuuren: Het NIEUWGRAS van hetzelfde Land.

Verkoop van op steel staand Gras.

De Notaris P. TADEMA, te Dronrijp, zal, ten verzoeken van den Heer Mr. J. VAN DER TUUK, te Berlikum, publiek, bij strijk- en verhooggeld, verkoopen Het op steel staand GRAS, van 12 bunder 86 v. roede 2 v. el en 72 v. palm, de Bureweide onder Berlikum gelegen. Wie gading maken, kome op Donderdag den 20 Junij 1833, des avonds ten 5 ure ten huize van den Kastelein Marten Ruuds Oosterhof, te Berlikum.

De Notaris J. L. VAN SLOTERDIJCK, te Rinsumageest, zal, op Zaterdag den 29 Junij 1833, (in plaats van op Zaterdag den 22 Junij, zoo als vroeger is bekend gemaakt,) des namiddags ten drie ure, ten huize van S. J. de Roos, Kastelein aldaar, verhuuren: De MIEDLANDEN, gelegen op het Geestumerveld, toebehoorende aan den Heer de Rotte.

Uit de hand te huur,

OM DADELIJK TE AANVAARDEN TOT St. PETRI EN MEI 1834: Eene HUIZINGE met KOESTALLEN en SCHUURTJE, benevens den daartoe behorende TUIN, groot ruim 36 v. roede, en met onderscheidene Vruchtboom en Vruchten beplant en bezaaid, zeer geschikt staande aan de Trekvaart naar Leeuwarden, op Vijfhuizen bij Franeker. Te bevragen bij WIJNSEN SJAARDEMA, Koopman in Tuinzaden te Franeker.

Aanbesteding van Verwen,

Bij beslotene briefjes, van de NIEUWE KERK en TOREN te Koudum; waarvoor het Bestek ter lezing ligt aan de Secretarie aldaar; zullende de briefjes uiterlijk vóór den 25 Junij aanstaande franco aan de Kerkvoogden moeten ingezonden zijn.

ROOMSCH CATHOLIJKE ARMVOOGDEN VAN LEEUWARDEN, gedenken, bij beslotene Briefjes, aan den minstschrijvende aan te besteden: De levering van het benoedigde ROGGENBROOD voor de Armen hunner Gemeente, over de laatste zes maanden van dit jaar.

Zij die hierom gading maken, worden verzocht, hunne Briefjes vóór den 22 dezer in het R. C. Armhuis in te leveren, alwaar de Condities ter lezing liggen. Leeuwarden, den 10 Junij 1833. N. L. METZ, President. N. ROMPEL, Secretaris.

Diegenen, welke iets te vorderen hebben van, of schuldig zijn aan de onderbeneficij van inventaris geaanvaarde Nalatenschap van wijlen MEINDERT van DER VEEN, in leven Koopman te Dockum, gelieven daarvan opgave en betaling te doen vóór den 1 Julij 1833, aan S. K. BAKKERS, Koopman te Dockum.

De ondergeteekenden maken bij deze bekend, dat door het overlijden van hunnen Vader J. H. BERGHUIS KRAK, die door hen in het huis letter A, no. 268, bij de Vischmarkt alhier, uitgeoefend wordende IJZER-AFFAIRE, met den 1 dezer maand zal ophouden te bestaan, maar vereenigd zal worden met den IJzerwinkel letter C, no. 11, over de Kelders, door gemelden hunnen Vader gedreven geweest en door hunne Moeder wordende gecontinueerd, welke zich bij voortdoring in de geharar Stad en Landgenooten aanbeveelt. Leeuwarden, den 7 Junij 1833. F. & J. KRAK.

De Ondergeteekende heeft de eer door deze aan het geëerd Publiek te berigten dat hij zich binnen deze stad gevestigd heeft als KOEK- en BANKETBAKKER in het huis bewoond geweest door den Heer I. REIJNDERS, op de Tuinen, letter A no. 250; in welke betrekking hij de vrijheid neemt, zich in derzelver gunst vertrouwen aan te bevelen, met belofte alles aan te wenden, zich dit vertrouwen waardig te maken. Leeuwarden, den 23 Mei 1833. P. GEESTMAN, G. ZOOM.

SMIDS - KOELEN.

De Ondergeteekenden brengen ter kennis hunner Begunstigers dat de SMIDSELEN, bij hen weder tot vernieuwde prijzen te bekomen zijn. FRIJDA en BROEKHUIJSEN, te Sneek.

Verkoop van Boeken, Schilderijen en Rariteiten.

Waaronder de BIBLIOTHEEK van wijlen den Wel Eerwaarden Zeer Geleerde Heer C. Jongstra, in leven rustend Predikant te Leeuwarden; alsmede fraaije SCHILDERIEN van Oude Meesters, KUNSTPLATEN in moderne Lijsten, RARITEITEN en LIEFHEBBERIEN. Al hetwelk publiek verkocht zal worden op Maandag den 1 Junij 1833, en drie volgende dagen, des voormiddags ten tien en des namiddags ten drie ure precies, door J. PROOST, ten zijnen verkooppiaats bij de Put, no. 247, te Leeuwarden; ten overstaan van een der Heeren Notarissen van de Associatie tot de Boelgoederen aldaar. — De Schilderijen, Kunstplaten, Rariteiten, etc. zijn op Donderdag den 27, en de Boeken op Zaterdag den 29 Junij, op de gewone uren voor een ieder te zien. Te Leeuwarden, bij J. PROOST, Boekhandelaar bij de Vischmarkt, is de Catalogus voor 10 centen te bekomen.

HARDDRAYERIJ.

De Kasteleins te Onderdendam, op bekomen permissie, gedenken, op Zaterdag den 22 Junij 1833, te laten verharddraven, tot Prijs: Een CHAISGERIE met HOOFDSTEL en TOEBEHOOREN, rijkelijk met Zilver gemonteerd, en te Premie: Een PIKEURS HOOFDSTEL en TOEBEHOOREN, inszelligs met Zilver gemonteerd. Zullende op deze Harddraverij worden toegelaten alle Paarden welke genooegen der Keurmeesters zijn. De aanteekening en keuring der Paarden zal plaats hebben ten huize van den Kastelein Niendoord, des middags ten 12 ure, terwijl de Rijding des namiddags precies twee ure zal beginnen.

LEES HIER. — Er worden gevraagd 5 à 6 LIJNSLAGERSKNECHTS, te werk verstaande; zich te adresseren aan den Directeur G. FENNEMA, aan de Lynbaan de Groote Zeevaart te Amsterdam. Brieven franco.

En VERLAKKERSKNECHT, zijn werk liefst grondig, of ook Eijlk verstaande, kan terstond werk bekomen bij JOH. MOE ZELAAR, in de Groote Hoogstraat te Leeuwarden. Brieven franco.

Men vraagt een JONGELING beneden de vijftien jaren oud, liefst van de Hervormde Godsdienst, als Leerling in eene Kruidentuin, Affaire, mede in Verwaren doende, met inwoning, tegen een matig kostgeld. Hiervoor incinerende, adressere men zich met gefrankeerde brieven, onder letter P., aan H. BRANDENBURGH, Boekdrukker te Workum.

Er wordt gevraagd, iemand welke zoude genegen zijn als COM winstgevende Fabriek, in de provincie Vriesland, en wel bijzonder om zich daarin te Administratieve Werkzaamheden te belasten. — Ter nadere informatie adresseren men zich met gefrankeerde brieven onder de Letters S. R. S. aan het Kantoor dezer Courant.